

Cēsu Izstāžu namā atklās māksliniekam un scenogrāfam Pēterim Rozenbergam veltītu izstādi

CĒSU IZSTĀŽU NAMĀ

NO 15.12.2023 - 18.02.2024

100

PĒTERIS 1943 - 1995
ROZENBERGS
LAIKĀ UN TELPĀ

Cēsu Izstāžu namā no 15.12.2023. līdz 18.02.2024. būs skatāma izstāde "Pēteris Rozenbergs laikā un telpā", kas ir veltījums Cēsu mākslinieka un scenogrāfa Pētera Rozenberga (1943–1995) 80 gadu atcerei.

Mākslinieka Pētera Rozenberga spožākais radošais veikums ir saistāms ar akvareļglezniecību un viņš ir uzskatāms par vienu no izcilākajiem akvareļglezniecības tehnikas pārzinātājiem 20.gs. 70. – 80.gadu mākslā. Izstādē pēc vairākiem gadiem atkal varēs apbrīnot Pētera Rozenberga veikumu akvareļglezniecībā, īpaši Latvijas ainavas un klusās dabas žanrā. Ne mazāk nozīmīga bijusi Pētera Rozenberga radošā darbība scenogrāfijā, veidojot vairāk kā 50 scenogrāfijas Latvijas teātros. Izstādē pirmo reizi apmeklētājiem piedāvāsim aplūkot arī paša mākslinieka veidotos scenogrāfiju modeļus un maketus no mākslinieka ģimenes privātkolekcijas.

Pēteris Rozenbergs dzimis Cēsīs gleznotāja, dekoratora Jāņa Rozenberga ģimenē. Studējis Latvijas Mākslas Akadēmijā – scenogrāfijas nodaļā. Jau agrīnos jaunības gados mākslinieka profesijas pamatus apguvis radošā inteliģences gaisotnē ar Cēsu mākslas vecmeistariem – savu tēvu, mākslinieku Jāni Rozenbergu, Artūru Droni, Kārli Miesnieku, Kārli Jansonu. Viņa dzīvi un daiļradi var sadalīt divos posmos – profesionāls darbs teātrī, kino un gleznojot akvareļus savā dzimtas darbnīcā netālu no Gaujas.

Divdesmit gadus ilgajā daiļrades posmā mākslinieks ir strādājis un veidojis dekoratīvo ietērpu Valmieras Drāmas teātrī pie režisora Pētera Lūča, Valentīna Maculēviča, Edmunda Freiberga u.c. (vairāk kā 50 izrādēm). Skatuves iekārtojumā mākslinieks allaž centies uzsvērt telpiski konstruktīvā un gleznieciskā iespaيدا sintēzi. Par scenogrāfiju Valmieras teātra izrādei "Cīrulīši" saņēmis Andreja Pumpura prēmiju.

Kā profesionāls mākslinieks-inscenētājs darbojies trijās Rīgas kinostudijas filmās, pie kinorežisora Vara Braslas filmā "Mērnieku laiki" (1991), "Par mīlestību pašlaik nerunāsim" (1988), kā arī režisora Genādija Zemļa filmā "Latvieši?!" (1989). P.Rozenbergs darbojies kā mākslinieks arī pie režisora Ērika Lāča Latvijas filmu studijas "AL KO" filmā "Simts verstis pa upi" (1991) un kā mākslinieks studijas Telefilma-Rīga, pie režisora Rozes Stiebra animācijas filmā "Pieci kaķi" (1971). 1988.gadā saņēmis "Lielā Kristapa" balvu par mākslinieka – inscenētāja veikumu Vara Braslas filmā "Par mīlestību pašreiz nerunāsim".

1982.gadā kopā ar Latvijas Mākslinieku savienības akvarelistu sekcijas vadītāju – mākslinieku Romi Bēmu, Cēsu muzeja direktoru Ivaru Zukuli dibina starptautisko akvarelistu plenēru "Cēsis", piesaistot jaunus mākslniekus – akvarelistus, veidojot profesionālu vidi un augsni sadarbībā ar starptautiskiem mākslniekiem no visas pasaules. Starptautiskais akvareļu plenērs ir nesis Latvijas un Cēsu pilsētas vārdu arī pasaulē. Pateicoties šai aizsāktajai tradīcijai, Cēsu Vēstures un mākslas muzejs nu var lepoties ar apjomīgu akvareļu kolekciju. Plenēra akvareļu kolekcijas ir eksponētas Lietuvā, Vācijā, Īrijā, Norvēģijā un Francijā. Pēteris Rozenbergs akvareli ar impresionisma izjūtām Latvijā pacēla augstā līmenī.

No 1988.gada mākslinieks pilnībā nododas radošam darbam, un gleznošana

akvareļtehnikā kļūst par viņa prioritāti. Savos darbos Pēteris Rozenbergs atklājas ne tikai kā dekoratīvu un visai nosacītu kompozīciju autors, bet arī kā lirisku ainavu meistars. Kā radošai personībai tieši akvareļglezniecība viņam dod nepieciešamās impulsīvi brīvas un tiešas izteiksmes iespējas. Pārlicinoši attēlotas caurspīdīgās un izjustās, vēso-silto toņu kolorītā ieturētās akvareļlapas, attēlojot sev tik ierasto Latvijas ainavu un Gaujas skatus.

Izstādē būs skatāmi gan mākslinieka scenogrāfijas darbu meti, izrāžu plakātu skices un skatuves uzvedumu vizuālie tēli, gan arī gandrīz monohromie akvareļi, kas mijas ar koši krāsainiem plakātiem, kas glabājas Cēsu Vēstures un mākslas muzeja krājumā un mākslinieka meitas Kristīnes Rozenbergas kolekcijā. Viena daļa no akvareļiem ir reālistiski tverti dabas skati. Šīs ainavas ir mazliet sentimentālas, idilliskas, un dažbrīd pat pārāk skaistas, kas skatītājus ievedīs poētiski trauslajā pasaulē. Otra akvareļu daļa ir krāsaināka, dinamiskāka, pat zināmā mērā kontrastē ar ainavu liriskumu. Tās tuvinās abstraktām impresijām, kurā izeju cenšas atrast kaut kas netverams. Darbi rada kustības, strauja ātruma ilūziju, mēģinādami fiksēt mirkļa iespaidus.

Ar saviem lieliskajiem scenogrāfijas darbiem, teātru un kino darbu maketiem, Mākslas dienu plakātiem, akvareļiem un eļļas gleznām, Pēteris Rozenbergs izstādēs piedalījās jau no 1964.gada. Viņa darbi eksponēti Latvijā, Lietuvā, Igaunijā, Gruzijā, Čehijā, Ungārijā, Somijā u.c.

Mākslinieks visu laiku meklēja jaunus, sev piemērotus izteiksmes veidus. Viņu urdīja nemiera gars, plašais interešu loks un iedzimta kultūras izjūta. Pēteris Rozenbergs bija savas pilsētas patriots, nemitīgi domādams, kā bagātināt savas pilsētas garīgo seju. To viņš bija pārņēmis no sava tēva, dekoratora un gleznotāja, Jāņa Rozenberga. Viņam piemita ass prāts un skaidrs viedoklis par teātra un mākslas vidi. Cēsnieki var lepoties ar tik profesionālu un ievērojamu personu, kas nākusi no mūsu pilsētas.